

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/14104,Osrodek-Odosobnienia-w-Suwalkach.html>
2022-01-21, 21:50

Ośrodek Odosobnienia w Suwałkach

Ośrodek Odosobnienia w Suwałkach, funkcjonował 13 XII 1981–5 IV 1982 w wydzielonych celach AŚ tamże; komendant: naczelnik AŚ Zdzisław Kempieński. Pierwsze transporty z internowanymi dotarły do Ośr. 13 XII 1981 nad ranem. Skierowano tu kobiety i mężczyzn z woj. suwalskiego; kobiety do budynku głównego, mężczyźni do Oddziału Zewnętrznego. 5 I 1982 przywieziono internowanych z woj. białostockiego i łomżyńskiego. Przez cały okres funkcjonowania do Ośr. trafiło 145 osób: 76 internowanych mężczyzn i 10 kobiet z woj. suwalskiego, 35 mężczyzn z białostockiego, 24 mężczyzn z łomżyńskiego.

Internowanych osadzono w celach wieloosobowych: cele zimne (część szyb w oknach pękniętych lub wybitych), wilgotne, zagrzybione, brak sanitariatów i bieżącej wody – w celach dostępne kubły na fekalia opróżniane 2 razy dziennie w czasie wyjścia do łazienki; pojawiały się szczury. Przez pierwszy tydzień brak spacerów i widzeń. Rygor stopniowo łagodzony, po ok. mies. internowanym udostępniano świetlicę z telewizorem i stołem do tenisa (zazwyczaj w czasie emisji Dziennika Telewizyjnego). W czasie pobytu w Ośr. jeden z internowanych – Maciej Butkiewicz wziął ślub cywilny – ceremonia z udziałem rodziców młodej pary odbyła się w świetlicy budynku adm. AŚ.

Internowani opracowali [system](#) wzajemnych kontaktów (dziury w ścianach między celami), dzięki któremu organizowali skoordynowane akcje, np. wspólnych modlitw i śpiewów w wielu celach jednocześnie, w tym piosenek pisanych przez internowanych do popularnych melodii (np. Andrzeja Smółkę), wykonywali pocztówki, stemple z linoleum do stemplowania korespondencji, różańce, krzyżyki, karty do

gry (m.in. Eugeniusz Gromczyński, Waldemar Nieboraczek, A. Smółka); sporadycznie podejmowali głódówki.

Pod koniec I 1982 Ośr. odwiedził bp łomżyński ks. Mikołaj Sasinowski; odtąd stała opieka duszpasterska ks. Kazimierza Hamerszmity, który odwiedzał internowanych, odprawiał msze św., dostarczał paczki, przemycał grypsy.

Internowanych odwiedziła też delegacja MCK; dary z za granicy przywoziła Maja Komorowska z Prymasowskiego Komitetu Pomocy Osobom Pozbawionym Wolności i Ich Rodzinom.

Funkcjonariusze więzienni przeprowadzali częste kipisze, w czasie których niejednokrotnie niszczyli dobytek internowanych. 18 I 1982, w reakcji na protesty i żądania przestrzegania regulaminu dla internowanych, administracja aresztu, kierowana osobiście przez naczelnika Z. Kempieńskiego, urządziła pozorowaną „ścieżkę zdrowia”: internowani z poszczególnych cel przechodzili do łaźni, gdzie w obecności uzbrojonych funkcjonariuszy byli zmuszani do rozebrania się do naga, nast. grożono im pobiciem, Karola Banasiaka pobito.

Bezpośrednio z Ośr. zostało zwolnionych 101 mężczyzn i 3 kobiety, 3 mężczyznom zmieniono internowanie na areszt, 19 XII 1981 7 kobiet zostało przetransportowanych do Ośr. Odosobnienia w Białymstoku, 5 IV 1982 31 mężczyzn do Ośr. Odosobnienia w Kwidzynie. Tym samym Ośr. Odosobnienia w Suwałkach przestał funkcjonować.

Marcin Zwolski

[Region Pojezierze, Suwałki](#)

[Poprzedni](#)
[Następny](#)

[Zgłoś błąd lub potrzebę uzupełnienia](#)